

Päiväys
12.3.2019, päiv. 29.3.2019

MERIKARVIAN KUNTA

KORPI-MATIN TUULIVOIMAPUISTON OSAYLEISKAAVA

Kaavanlaatijan vastineet 29.11.2018–4.1.2019 nähtävillä olleeseen kaavaluonnokseen

1	LAUSUNNOT	2
1.1	Varsinais-Suomen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	2
1.2	Museovirasto	3
1.3	Metsähallitus	3
1.4	Fingrid Oyj	5
1.5	2. Logistiikkarykmentti	5
1.6	Liikenne- ja viestintävirasto	5
1.7	Satakunnan Museo	5
1.8	Satakuntaliitto	6
1.9	Kristiinankaupunki	7
1.10	Siikainen	7
1.11	Satakunnan pelastuslaitos	7
1.12	Ilmatieteen laitos	7
2	MIELIPITEET	8
2.1	Marja-Leena ja Hans Falenius	8
2.2	Maagi Grahn	12
2.3	Saila Koivikko	15
2.4	Juha Siltanen	15
2.5	Jorma Ratala	16
2.6	Ari Kangasniemi	16
2.7	Mikko Vähätalo	19

1 LAUSUNNOT

1.1 Varsinais-Suomen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Lausunnon pääkohdat:

1. ELY-keskus toteaa, että kaava-alue on vuonna 2014 hyväksytyyn kaavaan nähden supistettu ja tuulivoimaloiden lukumäärä on vähentynyt neljällä 22 voimalaan. Kaavaratkaisu noudattaa sisällöltään pääpiirtein jo aiemmin hyväksyttyä. Kaavamääräyksiä on päivitetty vastaamaan lainsäädännön ja lupamenettelyjen muutoksia.
2. Kaavaluonnoksen laadinnassa on hyödynnetty aiemmin laaditun kaavan selvityksiä, joita on päivitetty ja täydennetty mm. Korvennevan hankkeen yhteisvaikutusten osalta. Laaditut selvitykset ovat muutoin riittäviä, mutta linnuston osalta inventointitietoja tulisi kuitenkin täydentää jäljempänä esitetyllä tavalla. Päiväpetolintujen ajantasaiset pesimä- ja reviiritiedot vuodelta 2018 on saatu Varsinais-Suomen ELY-keskukselta ja Luonnontieteelliseltä keskusmuseolta, mutta näitä tietoja ei esitetä kaava-asiakirjoissa. Ennen kaavan ehdotusvaihetta tulee Varsinais-Suomen ELY-keskukselle toimittaa kaavaa varten päivitettyt linnustotiedot päiväpetolintujen pesinnöistä ja reviiereistä voimalan vaikutusalueelta vuonna 2018.
3. Kaavaselostukseen olisi hyvä liittää kooste kaavan merkittävimmiksi arvioiduista vaikutuksista.
4. Kaavaehdotuksesta tulisi järjestää työneuvottelu ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista.
5. Kaavaehdotuksesta tulee pyytää Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto.

Kaavanlaatijan vastine:

1. Asia kirjataan tiedoksi.
2. Asia kirjataan tiedoksi.
3. Päivitetyt viranomaiskäyttöön tarkoitetut luottamukselliset linnustotiedot on toimitettu ELY-keskukselle, Satakuntaliitolle ja Metsähallitukselle 16.1.2019.
4. Kaavaselostusta täydennetään esityksen mukaisesti.
5. Työneuvottelu viranomaisten kanssa on sovittu pidettäväksi 27.2.2019.
6. Viranomaisilta pyydetään luonnosvaiheen tapaan lausunnot kaavan ehdotusvaiheessa.

1.2 Museovirasto

Lausunnon pääkohdat:

1. Museoviraston ja Satakunnan Museon välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti asiaa hoitaa Satakunnan Museo.

Kaavanlaatijan vastine:

1. Asia kirjataan tiedoksi.

1.3 Metsähallitus

Lausunnon pääkohdat:

1. Metsähallitus viittaa lausuntonaan aiemmin lausumaansa (lausunnot 5.12.2013 ja 25.8.2014 drno. MH 5310/2013). Metsähallitus on esittänyt kahteen otteeseen lausunnoissaan, että voimalat 7 (entinen nro 6), 4 (ent. 36) ja 3 (ent. 32) tulisi siirtää kauemmaksi Natura 2000 -alueesta, vähintään 500 m etäisyydelle alueen rajasta. Kaavaluonnoksessa ei kuitenkaan ole nähtävillä muutoksia ao. voimaloiden sijainnissa.
2. Metsähallitus toteaa, että erityisesti kaksi voimalaa; nrot 4 ja 7 ovat edelleen liian lähellä suojelualuetta. Pohjoisosan luonnoksen 1,3 km leveä avoin vyöhyke tulee laajentaa leveämmäksi ao. voimaloiden siirroilla (etelään). Metsähallitus odottaa, että ao. voimalat siirretään kauemmaksi Natura 2000 -alueen rajasta. Tämänhetkinen kaavaehdotuksen lentosektori on vielä liian kapea isoille linnuille kuten merikotka, kalasääksi ja kaakkuri, jotka lentävät eri suunnista alueen lävitse mm. ruokailemaan.
3. Metsähallitus huomauttaa lisäksi, että kaava-alueelta puuttuu myös SL merkintää Mankanevan osalta Harjakankaan kohdalta ja asia tulee korjata kaavakarttaan.
4. Metsähallitus pyytää, että jatkossa myös tässä kaavavalmistelussa toteutetaan hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todettua viranomaistyön järjestystä.

Kaavanlaatijan vastine:

1. Mankanevan Natura 2000 -alue on EU:n luontodirektiivin mukainen SAC-alue, jonka tarkoitus on turvata alueen suojeluperusteiksi nimettyjä luontotyyppisiä. Korpi-Matin YVA-menettelyn yhteydessä on tehty Natura-arviointi, jonka johtopäätösten ja samoin ELY:n yhteysviranomaisen kyseisestä Natura-arvioinnista antaman lausunnon perusteella tuulipuiston rakentamisen vaikutukset Natura-alueen direktiiviluontotyyppisiin jäävät vähäiseksi, koska tuulivoimaloiden sijoittaminen johtuen maaperän laadusta tai vesien virtaussuunnasta paikalla ei muuta valuma-alueen olosuhteita eikä siten suon vesitaloutta. Tällöin hankkeesta ei aiheudu luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamaa merkittävää haittaa, eikä rakentaminen ylipäätään tuhoa tai heikennä Natura-alueen suojeluperusteena olevia luontotyyppisiä. Myöskään alueellinen ELY-keskus ei ole tehnyt luonnonsuojelulain 47 §:n 3 mo-

mentissa tarkoitettua päätöstä yhdenkään valituksissa mainitun lintulajin esiintymispaikan suojelemiseksi kaava-alueella. Natura-alueen rajausta on itsessään riittävä suojelemaan sen perusteena olevia luontotyyppisiä. Esitetty 500 metrin suojavyöhyke on tarpeeton, koska Korpi-Matin tuulivoimahankkeella ei ole merkittäviä Natura-perusteena olevia luontotyyppisiä heikentäviä vaikutuksia, kuten vaikutuksia vesitalouteen. Natura-tietolomakkeella todetaan, että alueella pesii kaakkuri, mutta laji ei kuulu Natura-alueen suojeluperusteisiin. Tosiasiassa suo on todennäköisesti nykyään liian umpeenkasvanut ollakseen kaakkurin pesimäsuu, sillä tuoreissa kasvukauden ulkopuolella otetuissa ilmakuvissa lampien pisin mahdollinen avovesimatka on alle 50 metriä (kesällä todennäköisesti lyhyempi). Viimeisin tiedossa oleva pesimäkaudella tehty havainto Kakkurinnevalta on vuodelta 2008. Muut tiedossa olevat kaakkurin pesimälammet sijaitsevat yli 5 km etäisyydellä lähimmistä voimalapaikoista. Näin ollen rakentamistahon ja tuotantovaiheen häiriövaikutuksia voi kohdistua vain Kakkurinnevalle, jossa pesintä on nykyiseltään epätodennäköinen. Kokonaisuutena häiriövaikutukset kaakkurin arvioidaan näillä perusteilla korkeintaan vähäisiksi.

Turun hallinto-oikeuden päätöksen (16/0063/1) mukaisesti edellisessä vaiheessa kaava täytti sitä koskevat yleiskaavan sisältövaatimukset ja edisti valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden saavuttamista. Nyt esitetty kaavarakastus perustuu vielä edellistä vaihetta vähäisempään voimalamäärään.

2. Lausunnossa ei ole esitetty tutkimustuloksia tai muita perusteita sille, miksi nykyinen tuulivoimaloista vapaa sektori ei olisi riittävän laaja, jotta sääksellä ja kaakkurilla olisi riittävästi tilaa siirtyä rannikolle puiston läpi. Sääksen on monissa tutkimuksissa, satelliittiseurannoissa ja maastotarkkailuissa (myös Suomessa) todettu olevan suurista petolinnuista vähiten altis tuulivoimalatörmäyksille. Sääksi käy usein pitkän matkan päässä kalastamassa ja se siirtyy pesäpaikan ja kalastusalueiden välin yleensä kaartelemalla ensin korkeuksiin ja liitämällä sitten kohteeseensa. Näin ollen se lentää yleisesti törmäyskorkeuden yläpuolella. Skotlannin luonnonperintöviraston erittäin laajoissa tutkimuksissa (Scottish Natural Heritage No. 885) kaakkuri on todettu lajiksi, joka sekä karttaa tuulivoimaluonnetta että väistää tuulivoimaloita poikkeuksellisen voimakkaasti. Kattaviin maatuulivoiman lentoreitti- ja käyttäytymistutkimuksiin perustuen lajille on esitetty törmäysmallinnuksiin väistödennäköisyyttä 99,5 %, joten se on kiistatta eräs vähiten törmäyksille alttiita lintulajeja. Kaakkuri pesii tyypillisesti pienissä, yleensä alle 10 hehtaarin metsä- ja suolammissa ja siten se on tottunut laskeutuessaan ja noustessaan lentämään esimerkiksi kapeissakin puustokäytävissä. Lisäksi linnut voivat myös kiertää koko tuulipuiston tai lentää sen yli. Edellä mainituin tiedoin 1,3 kilometriä leveän käytävän on katsottava olevan riittävä estämään törmäysriski sekä sääksen että kaakkurin osalta. Esimerkiksi Ruotsin BirdLife ja Naturvårdsverket suosittelivat 1 kilometrin voimaloista vapaata käytävää sääkselle. Seudulla olevat merikotkan pesäreviirit sijoittuvat kaava-alueen länsipuolelle, eli tuulipuisto ei sijaitse merikotkan pesäpaikkojen ja saalistusalueiden väliin. On todennäköistä, että kaava-alueen itäpuolella pesivät kaakkurit käyvät kalastuslennoilla kaava-alueen itäpuolella sijaitsevilla järville, koska havaittujen lentojen määrä tuulipuiston alueella oli suhteellisen vähäinen ja merelle tulee huomattavasti paljon enemmän matkaa kuin kyseisille järville. Siten tuulipuiston kiertämisestä aiheutuvat epäsuorat vaikutukset arvioidaan korkeintaan vähäisiksi.
3. Kaavakarttaan tehdään ko. tekninen korjaus. Suojelualue on huomioitu kaavan vaikutustarkastelussa.
4. Metsähallituksen kirjaamoon on toimitettu luonnosvaiheen lausuntopyyntö ja lausuntopyyntö tullaan toimittamaan myös ehdotusvaiheessa. Kaavoituksen aloitusvaiheen viranomaisneuvotteluun kutsutavat tahot pohjautuivat ELY-keskuksen esitykseen. Ennen ehdotusvaihetta pidettävään viranomaisneuvotteluun on toimitettu Metsähallitukselle kutsu.

1.4 Fingrid Oyj

Lausunnon pääkohdat:

1. Puiston liittäminen edellyttää kytkinlaitoksen rakentamista kantaverkkoon Leväsjoelle. Fingridillä ei ole muuta lausuttavaa kaavaluonnoksesta.

Kaavanlaatijan vastine:

2. Lausunto merkitään tiedoksi.

1.5 2. Logistiikkarykmentti

Lausunnon pääkohdat:

1. Merikarvian Korpi - Matin tuulivoimahankkeen rakentamista koskevassa suunnittelussa on selvitetty hankkeen vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Puolustusvoimien Pääesikunnan lausunnon (24.10.2018) mukaan puolustusvoimat eivät vastusta Korpi-Matin hankkeen toteuttamista.
2. Logistiikkarykmentti puolustusvoimien alueellisena edunvalvojana ei näe estettä kaavan jatkotyölle ja hankkeelle.

Kaavanlaatijan vastine:

1. Lausunto merkitään tiedoksi.
2. Lausunto merkitään tiedoksi.

1.6 Liikenne- ja viestintävirasto

Lausunnon pääkohdat:

1. Kaavaluonnoksen selostuksen kohdassa 9.5 on kirjoitettu Air Navigation Services Finland Oy:stä (ANS Finland) ilmailuviranomaisena. ANS Finland on valtion omistama erityistehtäväyhtiö, joka toimii ilmailulaisissa (864/2014) tarkoitettuna ilmailiikennepalvelun tarjoajana. Ilmailuviranomainen on vuoden 2019 alusta lähtien Liikenne- ja viestintävirasto. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirasto toteaa, että ilmailulain 158 §:ää on muutettu siten, että siinä tarkoitettua lentoestelupaa haetaan 1.1.2019 lähtien Liikenne- ja viestintävirastosta.

Kaavanlaatijan vastine:

2. Selostusta täsmennetään vastaamaan olemassa olevaa tilannetta ja käytäntöä.

1.7 Satakunnan Museo

Lausunnon pääkohdat:

1. Museo pitää tehtyjä lisäselvityksiä kulttuuriympäristön osalta sinänsä riittävinä. Vanhojen ja uusien havainnekuvien vertailua vaikeuttaa kuitenkin jossain määrin se, että uudet kuvat on otettu aikana, jolloin puissa on vielä lehdet peittämässä maisemaa, kun aiemmat havainnekuvat oli otettu talvella ja myöhäisyksyllä lehdettömään aikaan. Myöskään kuvauspisteet ja käytetyn objektiivin polttovälit eivät ole aivan yhdenmukaiset. Koska hankkeessa ei kuitenkaan ole tapahtunut arvokkaiden kulttuuriympäristöjen kannalta olennaisia muutoksia, ei Satakunnan Museolla ole huomautettavaa sen paremmin voimaloiden sijoituksesta kuin kaavamääräyksistäkään.
2. Muinaisjäännökset on kuvailtu kaavaselostuksessa sivulla 47 ja merkitty kaavakartalle kohdemerkinnällä SM. Niitä koskeva kaavamääräys on asianmukainen.

Kaavanlaatijan vastine:

1. Kuvauspisteiden paikoista käytiin vuoropuhelua Museon kanssa ennen havainnekuvien ottoa. Mereltä otettujen kuvien ottopisteitä jouduttiin hieman muuttamaan suunnitellusta alhaisen merivedenpinnantason ja tämän johdosta saavutettavuushaasteiden johdosta. Havainnekuvien polttoväli on valittu noudat-

taen YM:n oppaan Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa ohjeistusta objektiivin polt-
tovälistä.

2. Lausunto merkitään tiedoksi.

1.8 Satakuntaliitto

Lausunnon pääkohdat:

1. Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 tuulivoimaloiden aluerajaukset perustuvat Mannertuulialueet Satakunnassa -selvitykseen ja siinä käytettyihin suojavyöhykkeisiin. Vakituiseen ja loma-asutukseen on vaihemaakuntakaavassa käytetty 1 km etäisyyttä. Satakuntaliitto katsoo, että osayleiskaavaluonnos on tuulivoimaloiden sijainnin osalta suunnittelun tarkentumista maakuntakaavatasolta yleiskaavatasolle
2. Luonnosvaiheen aineiston perusteella Satakuntaliitto pitää edelleen ongelmallisena voimaloita 3 (ent. 32), 4 (ent.36) ja 7 (ent.6). Ne sijaitsevat hyvin lähellä Kakkurinnevaa ja niiden häiriövaikutus Kakkurinnevan elinympäristöön on hyvin todennäköinen. Vaikka alueelle jäisikin nyt tilaa kaakkureiden ruokailulenkoille, kaakkureiden elinympäristö on vaarassa huonontua merkittävästi. Kaakkuri on EU:n lintudirektiivin liitteessä 1 mainittu laji. Satakuntaliitolle ei ole toimitettu vuonna 2018 ajantasaistettua aineistoa koskien päiväpetolintujen (merikotka, sääksi, ym.) pesiä ja reviierejä. Näiltä osin Satakuntaliitto ei pysty ottamaan kantaa voimaloiden yksityiskohtaisiin sijainteihin suhteessa em. aineistoon etenkin, kun linnuston osalta ei ole tehty uusia maastoinventointeja. Tämä viranomaiskäyttöön tarkoitettu aineisto tulee toimittaa Satakuntaliitolle ennen ehdotusvaihetta.

Kaavanlaatijan vastine:

1. Lausunto merkitään tiedoksi.
2. Lausunnon perustaksi ei ole esitetty tutkimustuloksia tai muita perusteita sille, miksi nykyinen tuulivoimaloista vapaa sektori ei olisi riittävän laaja, jotta sääksellä ja kaakkurilla olisi riittävästi tilaa siirtyä rannikolle puiston läpi. Sääksen on monissa tutkimuksissa, satelliittiseurannoissa ja maastotarkkailuissa (myös Suomessa) todettu olevan suurista petolinnuista vähiten altis tuulivoimalatörmäyksille. Sääksi käy usein pitkän matkan päässä kalastamassa ja se siirtyy pesäpaikan ja kalastusalueiden välin yleensä kaartelemalla ensin korkeuksiin ja liitämällä sitten kohteeseensa. Näin ollen se lentää yleisesti törmäyskorkeuden yläpuolella. Skotlannin luonnonperintöviraston erittäin laajoissa tutkimuksissa (Scottish Natural Heritage No. 885) kaakkuri on todettu lajiksi, joka sekä karttaa tuulivoimapuistoja että väistää tuulivoimaloita poikkeuksellisen voimakkaasti. Kattaviin maatuulivoiman lentoreitti- ja käyttäytymistutkimuksiin perustuen lajille on esitetty törmäysmallinnuksiin väistötodennäköisyyttä 99,5 %, joten se on kiistatta eräs vähiten törmäyksille alttiita lintulajeja. Kaakkuri pesii tyypillisesti pienissä, yleensä alle 10 hehtaarin metsä- ja suolammissa ja siten se on tottunut laskeutuessaan ja noustessaan lentämään esimerkiksi kapeissakin puustokäytävissä. Lisäksi linnut voivat myös kiertää koko tuulipuiston tai lentää sen yli. Edellä mainituin tiedoin 1,3 kilometriä leveän käytävän on katsottava olevan riittävä estämään törmäysriski sekä sääksen että kaakkurin osalta. Esimerkiksi Ruotsin BirdLife ja Naturvårdsverket suosittelevat 1 kilometrin voimaloista vapaata käytävää sääkselle. Seudulla olevat merikotkan pesäreviirit sijoittuvat kaava-alueen länsipuolelle, eli tuulipuisto ei sijaitse merikotkan pesäpaikkojen ja saalistusalueiden väliin. Natura-tietolomakkeella todetaan, että alueella pesii kaakkuri, mutta laji ei kuulu Natura-alueen suojeluperusteisiin. Tosiasiassa suo on todennäköisesti nykyään liian umpeenkasvanut ollakseen kaakkurin pesimäsuo, sillä tuoreissa kasvukauden ulkopuolella otetuissa ilmakuvissa lampien pisin mahdollinen avovesimatka on alle 50 metriä (kesällä todennäköisesti lyhyempi). Viimeisin tiedossa oleva pesimäkaudella tehty havainto Kakkurinnevalta on vuodelta 2008. Muut tiedossa olevat kaakkurin pesimälammet sijaitsevat yli 5 km etäisyydellä lähimmistä voimalapaikoista. Näin ollen rakentamisvaiheen ja tuotantovaiheen häiriövaikutuksia voi kohdistua vain Kakkurinnevalle, jossa pesintä on nykyiseltään epätodennäköinen. Kokonaisuutena häiriövaikutukset kaakkurin arvioidaan näillä perusteilla korkeintaan vähäisiksi. On todennäköistä, että kaava-alueen itäpuolella pesivät kaakkurit käyvät kalastuslennoilla kaava-alueen itäpuolella sijaitsevilla järvillä, koska havaittujen lentojen määrä tuulipuiston alueella oli suhteellisen vähäinen ja merelle tulee huomattavasti paljon enemmän matkaa kuin kyseisille järville. Siten tuulipuiston kiertämisestä aiheutuvat epäsuorat vaikutukset arvioidaan korkeintaan vähäisiksi.

Päivitetyt viranomaiskäyttöön tarkoitetut luottamukselliset linnustotiedot on toimitettu ELY-keskukselle, Satakuntaliitolle ja Metsähallitukselle 16.1.2019.

1.9 Kristiinankaupunki

Lausunnon pääkohdat:

1. Kristiinankaupunki ei anna lausuntoa.

Kaavanlaatijan vastine:

1. Lausunto merkitään tiedoksi.

1.10 Siikainen

Lausunnon pääkohdat:

1. Siikaisten kunnalla ei ole lausuttavaa kaavaan tässä vaiheessa.

Kaavanlaatijan vastine:

1. Lausunto merkitään tiedoksi.

1.11 Satakunnan pelastuslaitos

Lausunnon pääkohdat:

1. Pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa.

Kaavanlaatijan vastine:

1. Lausunto merkitään tiedoksi.

1.12 Ilmatieteen laitos

Lausunnon pääkohdat:

1. Ilmatieteen laitoksella ei ole huomautettavaa Korpi-Matin tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja

arviointisuunitelmasta eikä kaavaluonnosaineistosta.Kaavanlaatijan vastine:

1. Lausunto merkitään tiedoksi.

2 MIELIPITEET

2.1 Marja-Leena ja Hans Falenius

Mielipide

Päätös Korpi-Matin uudelleenkaavoittamisesta on erittäin virheellinen päätös. Lyhytaikaisen tuoton havittelulla on pitkäaikaiset, jopa osittain ikuiset vaikutukset, sillä mikä alueelta on tuhoutunut, sitä ei koskaan saa takaisin.

Korpi-Matin kaavaa ei voi minkäänlaisella uudellakaan kaavoituksella, eikä sitä varten suoritetuilla lisäselvityksillä, esim. luonto-, maisema-, melu- ja välkeselvityksillä saada hyväksyttäväksi siihen malliin, että se turvaisi ihmisten ja luontokappaleiden elinympäristön. Lisäksi aikaisemmat, osin 2010-12 tehdyt selvitykset ovat jo pahasti vanhentuneet. Sen vuoksi niihin liittyvät lisäselvitykset eivät tuo oikeata kuvaa mm. valitsevista luonnonolosuhteista. OAS-vaiheen välke- ja melumallinnuksilla ei ole mitään virkaa, koska voimamallista ei ole varmuutta.

Kaava-alueen supistaminen tai neljän voimalan poisto ei lievennä haittavaikutuksia, sillä kaikki voimalat ovat edelleen joka suunnassa aivan liian lähellä asutusta, arvokkaita luonto- ja lintualueita sekä suojeltujen eläinten reviirejä.

Altti Vanhatalon Merikarvialehdessä julkaistuun mielipiteeseen viitaten toteamme, että hän on oikeassa kirjoittaessaan, että kolmen tuulivoimahankkeen toteuttaminen Merikarvialla aiheuttaa vuodon toisessa päässä, eli ajaa asukkaat ja vapaa-ajan asukkaat rauhallisemmille aluevesille. Korpi-Matin tuulivoimaloiden rakentaminen tulee tuhoamaan kaiken elollisen kunnan koko pohjoisosassa aina taajamasta lähtien ja sen vuoksi se tulee aiheuttamaan massiivisen väestönkadon jo muutenkin vahvasti muuttotappiosta kärsineessä kunnassamme, sillä hankkeen läheisyydessä ja sen vaikutusalueella on lähes 500 taloutta, lähes jokaisessa useampi kuin yksi asukas. Tämä luku on merkittävä luku, kun huomioidaan kunnan koko asukasmäärä.

Näkyvyysanalyysit osoittavat, että Satakuntaan suunnitellut ja jo toiminnassa olevat voimalat samoin kuin myös jotkut Siikaisten Jäneskeitaan sekä Etelä-Pohjanmaan Mikonkeitaan ja Metsälän voimalat tulevat näkymään kunnan koko merialueella. Tällaista laajaa ja voimakasta haittaa kutsutaan merkittävän haitan kynnyksen ylittymiseksi.

Toteamme kuten aikaisemmissa mielipiteissämme ja muistutuksissamme, että kunnan tulee satsata kesävieraisiin ja asukkaisiin varjelemalla kaunista luontoa ja takaamalla terveellinen, turvallinen ja viihtyisä elintila jokaiselle. Maalämpö ja aurinkovoima takaisivat, että mm. melulta ja luonnon laajamittaiselta tuholta voitaisiin välttyä. Tuulivoiman verotulot on mahdollista korvata uusien vakituisten ja kesäasukkaiden tuomilla verotuloilla ja moninaisesti palveluihin satsaamalla varoilla. Tonttimaata on riittävästi. Miksi tätä vaihtoehtoa ei ole käsitelty?

Vielä hankkeen hylkäämiseen on kuitenkin mahdollisuus! Takuuvarmasti kuntaan muuttaisivat monet tuulivoiman haittavaikutuksia pakenevat mm. Pohjanmaan maakunnista.

Valtakunnalliset alueenkäyttötavoitteet ja lukuisat Suomen allekirjoittamat kotimaiset ja kansainväliset ilmastosopimukset eivät tarkoita sitä, että uusiutuvaa energiaa pitää rakentaa sinne missä asutus on tiiviintä! Kyseisiä sopimuksia on tulkattu väärin, kun niihin on viitattu kuin jonkinlaisena pakkona tai velvollisuutena kaavoittaa tuulivoimaa jopa asuntoalueiden ääreen. Maakunnan ja kunnan virkamiehillä sekä päättäjillä ei lain mukaan ole mikään pakko edistää haitallisia alueenkäyttösuunnitelmia, vaikka pakosta virheellisesti useissa kaavoissa mainitaan. Kyse on alueenkäyttötavoitteista, ei pakosta.

Korpi-Matin kaavan uudelleen kaavoittamisella hankevastaavien ja kunnan intressit ovat täysin ohittaneet asukkaat ja luontoarvot. Kunnan lakisääteisten tavoitteiden tulisi olla täysin päinvastaiset.

Lainvastaisuuksilta ei uudessakaan kaavassa todennäköisesti välttyä.

Oikaisu: Edellisessä kaavassa - päinvastoin kuin Hyötytuulen toimitusjohtaja Sulameri maakunnan lehdissä esitti (katso alla oleva viite*1) - oli esteellisyyden lisäksi sallittujen lakisääteisten melumäärien ylityksiä, joita kaavassa ei onnistuttu eliminoimaan, mm. melun suunnitteluohjearvojen ylittyminen 1. muutamien asuntojen ja 2. vapaa-ajanasuntojen sekä 3. Mankanevan Natura-alueella. Eikä niitä tässäkään kaavassa mitenkään pystytä eliminoimaan, koska liian suuri hanke on suunniteltu liian ahtaalle alueelle, joten voimaloiden siirtomahdollisuuksia haitallisten vaikutusten poistamiseksi ei siitä syystä ole.

Toimitusjohtaja Sulameren olisi rehellisyyden nimissä tullut kertoa, että valtuuston hyväksymässä ensimmäisessä Korpi-Matin kaavassa oli edelleen yllä mainittuja ongelmia, joita ei pystytty kaavassa ratkaisemaan. Ratkaisu siirrettiin sen vuoksi rakennuslupavaiheeseen. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksien mukaan sellainen menettely tuulivoimakaaavoissa ei ole mahdollista. Perusteluna päätöksissään KHO toteaa, että ongelmat tulee ratkaista kaavassa johtuen siitä, että hyväksytyt osayleiskaava = rakennuslupa. Niitä ei sen vuoksi saa jättää rakennuslupavaiheeseen.

Sulameren olisi lisäksi tullut kertoa, että lainvastaisuuksista huolimatta ensimmäinen hankkeesta laadittu kaava vietiin pikavauhtia valtuuston hyväksyttäväksi silläkin uhalla, että siitä valitettaisiin, kuten kyseisen kaavan kaaselostuksen viranomaismuistiossa todetaan:

” ... keskusteltiin Natura-alueen melutasoista ja siitä, miten Natura-alueen melutilanne voitaisiin hallita. Pystytäänkö meluvaikutuksia hallinnoimaan rakennuslupavaiheessa? Ala-Luopa (kunnanjohtaja) toi esille, että tässä puhutaan kolmen voimalan poistoista, jolloin kaava-alueen pohjoisosaan ei jäisi juurikaan voimaloita. Voisiko melutasoja hallita täydentämällä kaava-määräyksiä? Tähän TuuliWatin Kemiläinen toi esille toimijoiden kantaa: Hankkeessa on mukana kolme toimijaa ja rakentamisen kannattavuus alkaa olla uhattuna ... kaava olisi syytä viedä hyväksymiskäsittelyyn ja katsoa tuleeko siitä valituksia.” (Korpi-Matin osayleiskaava 2, Liite 7: Muistio 27.8.2014, s. 6)

Liiallisen meluhaitan alue on kaavaehdotuksessa 2 (2014) todettu laajentuneen, koska osa voimaloista sijoittuu hankealueen rajalle ja jopa sen ulkopuolelle. (Palauteraportti, viranomaislausunnot 2014, s. 3)

Kunnan päättäjien on hyvä tiedostaa, että Korpi-Matin hanketta vastustetaan edelleen laajalti. Se selviää mm. suoritetuista asukaskyselyistä tutkimalla. Sama selvisi kunnan tuulivoimapuistoja vastustavassa kunnallisadressissa, joka kerättiin vasta syksyllä, jolloin monet muualla vakituisesti asuvat kesäasukkaat eivät voineet osallistua tai eivät olleet nimenkeruusta tietoisia. Siitä huolimatta allekirjoittajia oli yli puoli tuhatta, joka todistaa sitä, että Korpi-Matin hanketta sekä kaikkia kunnan tuulivoimahankkeita vastustetaan laajalti. Korpi-Matin hankkeen toteuttamista ei todellakaan odoteta innokkaasti, kuten edellinen kunnanjohtaja Ala-Luopa viranomaismuistion mukaan totuudenvastaisesti väitti. Hän lienee tarkoittaneen ainoastaan niiden mielipiteitä, jotka ovat sopineet maanvuokrasopimuksen hankevastaavien kanssa.

Kunnan päättäjien on hyvä myös tiedostaa, että monet kuntalaisista eivät uskalla, voi, tai pysty vastustamaan julkisesti esittämään, toisin oli adressien allekirjoittamisen hetkellä, koska silloin oli mahdollisuus allekirjoittaa nimeä mainitsematta.

Kunta toimi lainvastaisesti, kun se jätti kuntalain säädösten vastaisesti molemmat hankkeesta kunnalle luovutetut adressit käsittelemättä, sillä allekirjoittajia oli reilusti vaadittuja enemmän. Ensimmäinen adresseista koski merikotkien suojelun mahdollistamista Korpi-Matin hankkeesta luopumalla.

Näiden vastustusten perusteella on selvää, että asukkaiden mielestä kunnan ainoa ja pitkäkestoinen selviytyminen itsenäisenä riippuu sen asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden tyytyväisyydestä ja viihtymisestä kunnassa. Hankevastaavilla on useita eri vaihtoehtoja rakentaa voimalat muualle, koska Suomen kaltaisessa maassa on tilaa rakentaa voimalat riittävän kauas olemassa olevasta asutuksesta ja arvokkaista luonnonarvoista.

Vaikka kunnille on kaavoitusasioissa myönnetty lakisääteisesti lisää valtaa, se tarkoittaa myös lisääntyneitä vastuuta, ei vastuusta pakenemistä. Kunnan virkamiehillä on lisäksi lainmukainen velvoite tiedottaa kunnan poliitikoille kaavaa koskevien lakien ja direktiivien säädöksistä ja valvoa, että niitä noudatetaan kuntalaissa säädetyin selvilläolo-velvoitteen mukaisesti.

Ihmisten terveydestä, eli kunnan asukkaiden hyvinvoinnista on lakisääteisesti huolehdittava:

Kunnan terveydensuojelutehtävät:

”Kunnan tehtävänä on alueellaan edistää ja valvoa terveydensuojelua siten, että asukkaille turvataan terveellinen elinympäristö. Kunnan on tiedotettava terveydensuojelusta ja järjestettävä terveydensuojelua koskevaa ohjausta ja neuvontaa.

Kunnan tulee laatia ja hyväksyä säännöllistä valvontaa koskeva terveydensuojelun valvontasuunnitelma (kunnan valvontasuunnitelma). Valvonnan tulee olla laadukasta, riskiperusteista ja terveyshaittoja ehkäisevää.

Kunnan valvontasuunnitelmassa tulee ottaa huomioon 4 a §:ssä tarkoitettu valvontaohjelma paikallisten tarpeiden mukaisesti. Valvontasuunnitelma on tarkistettava tarvittaessa.

Kunnan tehtävänä on myös huolehtia alueellaan tämän lain soveltamisalaan liittyvien Euroopan unionin asetusten noudattamisen valvonnasta sekä Maaailman terveysjärjestön kansainvälisen terveys säännösten (2005) (SopS 50 ja 51/2007) 20 ja 39 artiklassa tarkoitettujen todistusten myöntämisestä säännösten liitteessä 3 olevan mallin mukaisesti. ... ”

Uutta maankäyttö- ja rakennuslakia, jonka nojalla mm. tuulivoimakaavoituksia sujuvoitetaan, on paljon ja laajalti kritisoitu. Siitä mistä kritiikissä on kyse voi lukea esim. Oulun yliopiston arkkitehtuuriosaston yhdyskuntasuunnittelun professori Kaj Nymannin julkaisusta. (Julkaisun jälkeen eläkeläisenä Ahvenanmaalla asuva professori)

”Uusi maankäyttö- ja rakennuslaki on voimassa ja käytettävissämme. ... Uuden lain teho punnitaan silloin kun jokin vahva taloudellinen intressi pyrkii sortamaan heikompiin, esimerkiksi luontoa, joka kuten tunnettua ei pääse edes mukaan neuvotteluun.” Lähde: Kaj Nyman, Maankäyttö- ja rakennuslaki: henki vai kirjain?

Uuden kaavoituspäätöksen vuoksi Korpi-Matin tuulivoimahankkeessa on nimenomaan kyse siitä, että ”... jokin vahva taloudellinen intressi pyrkii sortamaan heikompiin ...” oli sitten kyseessä luonto tai kunnan pohjoisosassa asuvat, vapaa-aikaansa viettävät tai luontokappalet.

Viite *1) Satakunnan Kansan artikkelissa koskien Korpi-Matin tuulivoimapuistoa ” Tuulipuiston kaavoitus alkaa uudelleen” 2.6.2018, Hyötytuulen toimitusjohtaja Toni Sulameri antoi täysin virheellisen kuvan KHO:ssa olleen kaavan lainmukaisuudesta toteamalla, että kaavassa ei ollut ongelmia, vaan kyse oli esteellisyydestä. Mutta asia ei ole näin. KHO:n päätöksessä keskityttiin ainoastaan esteellisyyteen, jonka vuoksi kaava sitten hylättiin. Siitä syystä, eli kyseisen lainvastaisuuden toteamisen jälkeen muiden valitusten kaavaa koskevien osa-alueiden lainmukaisuudesta esteellisyyden lisäksi ei ollut KHO:ssa sen vuoksi tarpeellista päättää. (Lähde KHO).

Kaavan laatijan vastine

Kaavoitus on osa alueiden käytön suunnittelujärjestelmää, jota säännellään pääasiallisesti maankäyttö- ja rakennuslaissa. Alueiden käytön suunnittelun tavoitteisiin kuuluvat muun muassa turvallinen ja terveellinen ympäristö, luonnonarvojen vaaliminen, taloudellisuus sekä elinkeinoelämän toimintaedellytyksistä huolehtiminen. Koska nämä tavoitteet eivät ole aina ristiriidattomia, alueiden käytön suunnittelussa on keskeisesti kyse niiden yhteensovittamisesta. Alueiden käytöllä on väistämättä aina vaikutuksia ympäristöön ja ihmisten elinoloihin. Maankäyttö- ja rakennuslainsäädännön sekä ympäristölainsäädännön tehtävänä on huolehtia siitä, että hankkeiden vaikutukset ympäristöön eivät ole kokonaisuutena arvioiden kohtuuttomia. Sääntelyn tavoitteena ei kuitenkaan ole se, että vaikutuksia ympäristöön ei syntyisi lainkaan.

Maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:ssä säädetty yleiskaavan sisältövaatimukset edellyttävät useiden eri suuntaisten näkökohtien yhteensovittamista kaavaa laadittaessa. Tästä syystä kaikkia säännöksissä mainittuja tavoitteita ei ole mahdollista ottaa täysimääräisesti huomioon. Esimerkiksi kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytysten huomioon ottaminen siten, että kaavassa osoitetaan alue tuulivoimaloiden käyttöön, voi säännöksissä asetettua ympäristöhaittojen vähentämisvelvollisuutta rikkomatta johtaa myös haitallisiin muutoksiin ympäristössä. Tuulivoimapuistolla on aina haitallisia vaikutuksia ympäristöönsä. Tuulivoimapuistohankkeen vaikutukset on selvitetty ja arvioitu tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) yhteydessä ja kaavoituksen yhteydessä. Haitallisten vaikutusten vähentämiseksi yleiskaavassa on annettu tarpeelliset määräykset muun muassa alueen luontoarvojen, suojelu- ja muinaismuistokohteiden osalta.

Kuntalain 2 §:n 1 momenttiin perustuvan itsehallinnon nojalla sekä lainsäädännön ja hallinnon yleisten oikeusperiaatteiden asettaman harkintavallan rajoissa kunnanvaltuustolla on oikeus päättää kaavan hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Valtuusto päättää lainsäädännöllisten sisältövaatimusten ja kokonaisarvioinnin perusteella onko tuulivoimarakentaminen yhteen sovitettavissa alueen muun käytön kanssa. Kunta päättää sille kuuluvan itsehallinto-oikeuden nojalla alueensa kaavoittamisesta sekä kaavassa osoitettavan maankäytön laadusta kuultuaan asiassa ensin osallisia. Kaavan laatimiseen liittyy usein erilaisten näkemysten yhteensovittamista. Tämän vuoksi vuorovaikutus ei aina voi johtaa kaikkien esitettyjen mielipiteiden huomioon ottamiseen. Tuulivoimaosayleiskaava ei ole maanomistajien tasapuolisen kohtelun periaatteen vastainen yksinomaan sen vuoksi, että kaavalla on lähialueellaan vaikutuksia, joita muualla kunnassa ei esiinny.

Yleiskaavan kohtuuttomuuden arviointi on kokonaisuutena, jossa arvioinnin lähtökohtana on yleiskaavan ja kaavamääräysten kokonaisvaikutukset maanomistajan asemaan. Tuulivoimapuistojen laajimmalle ulottuvat vaikutukset ovat maisemallisia. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kaavan toteuttamisesta aiheutuva muutos maisemakuvassa ja tämän seikan mahdollinen vaikutus kiinteistön arvoon ei ole kuitenkaan sellainen maanomistajan kannalta kohtuuton haitta, jota maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitetaan. Kuten edellä on todettu, osayleiskaava ei myöskään merkittäväällä tavalla rajoita kaava-alueen nykyistä maankäyttöä.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Kaavatyön aikana on laadittu viranomaisten edellyttämät selvitykset. Laadittujen selvitysten ja saadun palautteen pohjalta vaikutuksia on arvioitu asiantuntija-arvioina vakiintuneiden käytäntöjen ja viranomaisohjeiden sekä -ohjeistuksen mukaisesti. On huomattava, että esimerkiksi tuulivoimaloiden aiheuttamien visuaalisten vaikutusten kokeminen on subjektiivista. Kaavoitukseen liittyvän kohtuusarvioinnin lähtökohtana on MRL:n mukaan pidettävä sitä, että kaavoituslainsäädännön mukaisilla menettelyillä on mahdollista laillisesti muuttaa ja kehittää alueiden käyttötarkoituksia, eikä kenelläkään ole oikeudellisesti suojattua oikeutta vaatia ympäristönsä säilymistä täysin muuttumattomana.

Melumallinnus on laadittu ympäristöministeriön tuulivoimaloiden melumallinnusohjeen 2/2014 mukaisesti. Melumallinnuksen tulosten mukaan Korpi-Matin tuulivoimapuiston aiheuttama melu ei ylitä asuin- ja lomarakennuksille annettuja Valtioneuvoston asetuksen (1107/2015) mukaisia ohjearvoja.

Kaavaselostuksen kohdassa 10.9 on käsitelty turvallisuuteen liittyviä vaikutuksia. Liikenne- ja viestintäministeriön selvityksessä tuulivoimaloihin liittyvät henkilövahingot ja onnettomuudet ovat poikkeuksetta tapahtuneet rakentamisvaiheessa, huoltojen aikana ja kuljetusten yhteydessä projekteissa työskennelleille henkilöille. Suomessa tilastoiduissa onnettomuuksissa ei ole aiheutunut onnettomuuksia sivullisille.

Turun hallinto-oikeuden päätöksen (16/0063/1) mukaisesti edellisessä vaiheessa kaava perustui riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Päätöksen mukaan kaava täytti sitä koskevat yleiskaavan sisältövaatimukset ja edisti valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden saavuttamista. Yleiskaavan ei myöskään katsottu aiheuttavan maanomistajille kohtuutonta haittaa. Koska Korkeimmassa hallinto-oikeuden ratkaisussa kunnanvaltuuston päätös kaavan hyväksymisestä kumottiin virheellisessä järjestyksessä tapahtuneeseen menettelyyn perustuen (jääviys), ei KHO:n ratkaisussa käsitelty enää muita valituksissa esitettyjä valitusperusteita. Ratkaisussa ei siis kyseenalaistettu hallinto-oikeuden ratkaisua kaavan sisällöllisten vaatimusten täyttymisestä.

Kaavaratkaisu mahdollistaa alueelle edellistä vaihetta vähemmän voimaloita, joten kaavoituksen uudelleen käynnistymisen jälkeen hanketta on viety eteenpäin ratkaisulla, jonka kokonaisvaikutukset ovat edellistä vaihetta lievemmat.

2.2 Maagi Grahn

Vastustan jyrkästi kunnanhallituksen uudelleen käynnistämää Korpi-Matin kaavahanketta. (Kuten vastustin jo ensimmäisellä kerralla)

* Korkein hallinto-oikeus on kumonnut kaavan jo kerran aiemmin (KHO 17.8.2017).

Korpi-Matin kaavoitusalueen pinta-ala on edelleen järkyttävän suuri, n. 2150 hehtaaria!

* Tämän lisäksi on huomioitava viereisen Korvennevan tuulivoimapuistohankkeen pinta-ala 462 hehtaaria (Korvennevan kaavasta valitukset Turun hallinto-oikeudessa)

* Korpi-Matin + Korvennevan alueet yhteensä n. 2612 hehtaaria!

* Näin laajan ja erittäin luonnonrikkaan, monimuotoisen ja arvokkaan luonto-, suo- ja metsäalueen muuttaminen jättisuureksi teollisuusalueeksi tuulivoimalaitosten pystyttämiseksi on pöyrystyttävän lyhytnäköistä, ja luontoa sekä ihmisten/eläinten koti- ja asumisolosuhteita halveksivaa toimintaa.

* Siinä ei huomioida edes lasten altistumista vakaville terveyshaitoille jo vauvaiästä saakka!

* Korpi-Matin jättisuuren n. 2150 hehtaarin luontoalueen muuttaminen tuulivoima-teollisuusalueeksi on haitallinen hanke. Noin 2150 ha + 462 ha = yhteensä noin 2612 ha.

* Korpi-Matin tuulivoimateollisuusalueen hanke ja sen kaava on haudattava lopullisesti!

VIELÄ MUUTAMIA PERUSTELUJA vastustavaan kantaani.

Kenenkään lapsia ei saa altistaa tuulivoimateollisuus-alueiden aiheuttamille terveysriskeille!

* Olemme kaikki vastuussa lastemme terveydestä ja tulevaisuudesta.

* Sinä päättäjänä, olet päätöksilläsi vastuussa lastesi ja heidän lastensa hyvinvoinnista ja terveydestä tästä sukupolvesta eteenpäin. Lisäksi olet päätöksilläsi vastuussa myös omien vanhempiesi ja kaikkien läheistesi hyvinvoinnista ja terveydestä.

* Päättäjänä olet vastuussa myös kaikkien kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä. Teolliset tuulivoimalaitokset aiheuttavat enemmän haittoja kuin hyötyjä.

* Moniko on niin tyhmä, että syö sairauksiinsa lääkkeitä, joista on enemmän haittaa kuin hyötyä?

* Pakosta joudumme nyt puolustamaan perustuslaillisia oikeuksiamme, jotta perheimme voisimme edelleenkin elää olemassa olevilla ja rakkailta asuinpaikoillamme, joita nyt väkisin yritetään muuttaa teollisuus-alueiksi! Asuinkiinteistömme eivät sijaitse teollisuusalueilla.

* Tuulivoimabisnes palvelee tuulivoimayrittäjiä hännystelijöineen. Kaikkialla "maajusseja" houkuttelee vuokraamaan maitaan perustuen Raha & Ahneus -voimaan. Ja ihmisten ahneus on pohjaton. Siksi näitä "Helvetin esikartanoita" rakennetaan peräperää välittämättä seurauksista ihmisille, eläimille ja Luonnolle. Tämäkö on luonnon monimuotoisuuden vaalimista ja kestävästä kehitystä? Paremminkin itsepetosta, jota valitettavasti myös Merikarvialla harjoitetaan.

- * Mikä mahtaa olla johdon kiihoke väkisin edistää jo kerran Korkeimmassa hallinto-oikeudessa kumottua (KHO 17.8.2017) Korpi-Matin tuulivoimapuiston osayleiskaavaa?
- * Lähtökohtina myös tässä toisessakin yrityksessä ovat jokaisen hanketoimijan (Suomen Hyötytuuli Oy, EPV tuulivoima Oy, TuuliWatti Oy,) omat liiketaloudelliset voitontavoittelut. Suomen suurimpien tuulivoimayritysten voitontavoitteluihin liittyy olennaisesti myös pyrkimykset saada aikaan maanvuokrasopimukset alueen eri maanomistajien kanssa, jotta jättisuuret tuulivoimaloiden teollisuusalueet saataisiin rakennetuksi! Ja siten päästäisiin myös osalliseksi tuulivoiman tukirahapaketteihin.
- * Siihen on merkittävät syyt miksi hanketoimijat eivät itse osta tarvitsemiaan maa-alueita vaan sinnikkäästi rahan ahneuteen perustuen houkuttelevat asioista tietämättömiä yksityisiä maanomistajia, seurakuntia, ym. yhteisöjä tekemään vuokrasopimukset maillensa kohoavista ja kaikkialle näkyvistä yli 230 metrin jättikorkeuksista tuulivoimalahirviöistä.
- * Kulttuuri- ja luonnonmaisemien pilaamisen lisäksi tuulivoimalaitokset aiheuttavat myös kohtuuttomia välke- ja meluhaittoja, jotka vaarantavat ihmisten, kotieläinten ja luonnoneläinten terveyden sekä elinolosuhteet!
- * Infraäänit joita ei ihmiskorvin kuule kantautuvat jopa 20-30 kilometin päähän ja tunkeutuvat myös asuinrakennusten sisäpuolelle.
- * Rahan ahneuteen perustuen houkuttellaan myös kuntien virkamiehiä ja kunnan päättäjiä, (jotka myös voivat olla alueen maanomistajia tai muilla tavoin omia etuja saavia) jotta kaavat ”sujuvasti” saataisiin eteenpäin ilman vastustusta.
- * Jokaisen maansa vuokraamista harkitsevan maanomistajan kannattaisi tutustua kunnolla esim. Maankäyttö- ja rakennuslakiin ennenkuin allekirjoittaa ”taivaita hipovan” sopimuksen.
- * Mikä mahtoi olla johdon kiihoke myös väkisin aloittaa uudelleen hallinto-oikeuden jo kerran kumoama (HO 28.12.2016) Korvennevan tuulivoimakaava?
- * Merikarvialla on enemmän vapaa-ajan kiinteistöjä (n.1776) kuin vakituisen asumisen (n.1513) kiinteistöjä. Jokainen vapaa-ajan asukas arvostaa Merikarvian ihanaa Luontoa lahjoineen. Myös vakituiset asukkaat, jotka lisäksi maksavat veronsakin kuntaan. Jokainen asukas on ”imagon markkinoija” kertoen ympäri Suomen kokemuksistaan Merikarvialla.
- * Miksi kukaan muuttaisi asumaan tuulivoima-teollisuusalueille eri puolille Merikarviaa?
- Vain he joille näistä tuulivoimateollisuusalueiden hankkeista ei kerrota sanaakaan.
- * Miksi kunnan johto ei arvosta vaan pakkomielleisesti haluaa tuhota yhteistä Luontoamme?
Ei arvosta Selkämeren kansallispuistoa, ei Natura-alueita, ei suoalueita, ei lintuja, ei hiljaisuutta, ei edes ihmisten terveyttä.
- * Miksi kunnan johto ei välitä haitoista; melu- ja infraäänihaitat ihmisille sekä tuotanto-, koti- ja luonnon eläimille? Miksi ei haitoista metsiin, kasvistoihin, maaperään, pohja- ja kaivovesiin?
- Koska ”Tuuli-puhalluspeli” perustuu pohjattomaan ahneuteen.
- * Miksi kunta haluaa tuhota Merikarvian matkailu- ja virkistyselinkeinoyrittäjien aikaansaannokset?
- Turistit yöpyvät alueilla, joissa tuulivoimaloita ei ole!
- * Millä oikeudella uhrataan suunnittelualueen kiinteistöt ja niiden asukkaiden terveys- ja elinolot? Kaikki asukkaat 0-30 km:n alueella tuulivoimaloista joutuvat kärsimään maiseman tuhoamisesta, melu- ja välkehaitoista, televisio-, puhelin- ja tietoliikennehäiriöistä. Myös terveyshaitoista.

* Miksi johto ei välitä haitoista; melu- ja infraäänihaitat ihmisille sekä tuotanto-, koti- ja luonnon eläimille? Miksi ei haitoista metsiin, kasvustoihin, maaperään, pohja- ja kaivovesiin? Koska ”Tuuli-peli” perustuu pohjattomaan ahneuteen.

* Kunnan johdolla on outo uskomus, että perheensä säästyy eri puolilla Merikarviaa sijaitsevilta tuulivoimateollisuusalueiden terveyshaitoilta. Myös valtuuston jäsenillä, jotka pontevasti kaavoja ajaneet, kuka mistäkin syystä. Samoin maanomistajilla, jotka eri houkutuksista ovat tuulivoimalle maitaan vuokranneet ja sama uskomus on ns. tuulenottokorvauksia saavilla.

- Totuus on kuitenkin: rahantulo ei tuulivoimaloiden aiheuttamilta terveyshaitoilta suojele!

* Naapurikunnan melut eivät rajaakaan pysähdy vaan kulkevat Merikarvialle. Metsälä, Suomen suurin 34 voimalaa x 3,45 MW on rajanaapurimme, jonka ”puiston” eteläosista on noin 2 kilometriä rajallemme eli pohjoinen Merikarvia jää meluvaikutusalueelle jo siitäkin ”puistosta” johtuen.

- Jo pari kuukautta on Metsälässä ollut ongelmia voimaloiden siipirikoista johtuen. Taisivat kestää käyttöä vain runsaan puoli vuotta! Ja käyttöikää väitetään olevan kymmeniä vuosia...

* Kunnassa tiedetään aivan hyvin, että useita perheitä on Merikarvialta lähtenyt jo pelkästään Siikaisten Jäneskeitaan takia. Lähtee runsaasti lisää myös Metsälän takia ja vielä lisää jos Köörttilän tuulivoimapuisto toteutuisi ja vieläkin enemmän lisää jos Korvenneva toteutuisi ja loputkin asukkaat lähtevät jos vielä Korpi-Matti toteutuisi.

* Tuulivoima-teollisuusalueet romuttavat kaikkien kiinteistöjen arvot, vakituisen asumisen kiinteistöt jäävät tyhjiilleen ja muuttuvat vapaa-ajan asunnoiksi, joista kunta saa ainoastaan kiinteistövero!

* Kun vakituiset asukkaat lähtevät häipyvät myös verotulot. Kun suuret lapsimäärät lähtevät alenee myös päiväkotien sekä koulujen toimintaedellytykset!

* Tämäkö on tavoite ja ihanne-esimerkki Merikarvian elinvoimaisesta kunnasta? Tätäkö tarkoittaa ilmaisu ”Merkillisen kodikas”?

Lopuksi kysyn: Kenen hyödyksi pakkomielle-kierre tuulivoima-teollisuusalueista yhä vain jatkuu?

* Miksi kunnanjohto/päätäjät haluavat tehdä Merikarviasta kaikkialle kurottavien tuulihirviöiden kauhukylän? Korpi-Matti, Korvenneva, Köörttilä, - ja vierellä Metsälä, Jäneskeidas, Lammi, Peitto.

Kaavan laatijan vastine

Tuulivoimaloiden meluhaitat ja infraääneen liitetty oireilu ovat olleet esillä julkisuudessa ja herättäneet huolta osallisissa ja päättäjissä. Voimakas, kuultava infraääni voi aiheuttaa verenkierröllisiä ongelmia, väsymystä, työtehon heikkenemistä, huimausta, hengitystihyden alenemista ja unen laadun heikkenemistä. Kun tarkastellaan desibeliraja-arvoja, jolloin infraääni muuttuu kuultavaksi tai ylittää havaintokynnyksen, voidaan todeta, että tuulivoimaloista kantautuva äänentaso satojen metrien päässä jää kuulo- sekä havaintokynnyksen alapuolelle. Infraäänen (< 20 hertsiä) terveydellisiä haittavaikutuksia on osoitettu olevan olemassa vain sellaisissa tapauksissa, joissa kuulo- ja havaintokynnys ylitettiin. Infraäänen tason jäädessä kuulokynnyksen alapuolelle vaikutuksia kuuloon, verenkiertoon tai muihin elintoimintoihin ei ole löydetty tai voitu todentaa ihmisillä Sosiaali- ja terveysministeriön muistion (26.4.2016) mukaan tähän mennessä ker-tyneen tieteellisen tutkimustiedon perusteella on epätodennäköistä, että tuulivoimaloiden tuottama ääni (mukaan luettuna infraääni) voisi aiheuttaa merkittäviä terveys- ja hyvinvointihaittoja tuulivoima-alueiden lähellä asuville, kun noudatetaan käytössä olevia ohjeita ja toimenpiderajoja. On kuitenkin selvää, että tuulivoimaloiden tuottama melu häiritsee ja tuottaa unihäiriöitä, jos asuinrakennus on hyvin lähellä tuulivoimalaa ja jos sisämeluvaatimukset eivät täyty.

Tämänhetkisen tutkimustiedon perusteella on epätodennäköistä, että tuulivoimamelulla olisi vaikutusta terveyteen tai hyvinvointiin ainakaan alle 40 dB:n äänenpainetasolla (Ympäristö ja terveys lehti 05/2015, Hongisto 2015).

Terveyshaittojen välttämiseksi viranomaisohjeistuksen lähtökohtana on se, että Valtioneuvoston asetuksen tuulivoimaloiden ulkomelutasojen ohjeista (1107/2015) vaatimukset täyttyvät. Ympäristöministeriön

perustelumuistion mukaan asetuksen mukaisilla ohjearvoilla pyritään varmistamaan, että tuulivoimalat ja asutus ovat riittävän etäällä toisistaan eikä melusta aiheudu ihmisille terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristön pilaantumista. Asetuksen 4 §:ssä on viitattu sisämelutasojen osalta terveydensuojelulainsäädäntöön, jonka perusteella myös asumisterveysasetuksen meluvaatimukset tulee täyttää. Tämänhetkisen tutkimustiedon perusteella on epätodennäköistä, että tuulivoimamelulla olisi vaikutusta terveyteen tai hyvinvointiin ainakaan alle 40 dB:n äänenpainetasolla (Ympäristö ja terveys lehti 05/2015). Kaikki asuin- ja lomarakennukset hankealueen ympäristössä jäävät 40 dB:n meluvyöhykkeen ulkopuolelle ja alittavat näin Valtioneuvoston asetuksen 1107/2015 mukaiset tuulivoimaloiden ulko-melutason ohjearvoista (40 dB). Tuotantoeläinten osalta eläinsuojelun lainsäädäntö ja ohjeistus sallii mm. eläinsuojille huomattavasti suurempia äänitasoja kun mitä tästä hankkeesta aiheutuu.

Alue on osoitettu maakuntakaavassa tuulivoimatuotantoon soveltuvaksi alueeksi ja Merikarvian kunta näin kaavahierarkian mukaisesti toteuttaa maakuntakaavaa.

Kaavaselostuksen kohdassa 10.9 on käsitelty turvallisuuteen liittyviä vaikutuksia. Liikenne- ja viestintäministeriön selvityksessä tuulivoimaloihin liittyvät henkilövahingot ja onnettomuudet ovat poikkeuksetta tapahtuneet rakentamisvaiheessa, huoltojen aikana ja kuljetusten yhteydessä projekteissa työskennelleille henkilöille. Suomessa tilastoiduissa onnettomuuksissa ei ole aiheutunut onnettomuuksia sivullisille. Voimaloiden turvallisuudelle aiheuttamaa vaaraa ehkäisevistä toimista tai suojaetäisyydestä ei ole annettu virallista ohjeistusta. Tuulivoimalasta irtoava jää tai kappale aiheuttavat tilastollisesti katsoen hyvin pienen vaaran ympäristölle tai tuulivoimalan lähistöllä liikkuville. Suunniteltujen voimaloiden lähialueita käytetään lähinnä metsätalouteen ja jokamiehenoikeuksiin perustuvaa virkistyskäyttöön. Liikenteen ja alueella liikkuvien ihmisten määrää voimaloiden läheisyydessä voidaan pitää vähäisenä. Turvallisuudelle ja ympäristölle aiheutuvan vaaran samoin kuin ympäröivälle maankäytölle aiheutuvien rajoitusten ja haittojen voidaan arvioida olevan kokonaisuutena vähäisiä.

Katso myös vastine mielipiteeseen 2.1.

2.3 Saila Koivikko

Mielipide

Olen ollut huomaavinani, että olette löytäneet minun pienen metsäni ja onnistuneet tunkemaan sinne kokonaisen tuulimyllyn lisäksi jotain teitä ja varmaan joku parkkipaikkakin loppumetsään. Tästä voidaan päätellä, että metsässä ei tule kasvamaan enää risuakaan. Eikö missään muualla ollut paikkaa tuulimyllylle? Minulla kun ei ole ihan hehtaaritolkulla metsää. Minkä tähden ylipäättään pitää hakata tuhansia hehtaareja metsää tätä tuulivoimapuistoa varten?

Kaavan laatijan vastine

Osalliseen ollaan yhteydessä kiinnostuksesta maan vuokraamiseen. Mikäli sopimukseen ei päästä, tarkastellaan uudelleen voimalan sijoittumisen mahdollisuuksia toisaalle. Vastoin maanomistajan suostumusta ei voida voimalaa kiinteistölle luvittaa.

2.4 Juha Siltanen

Mielipide

Kaavaluonnoksesta poistettiin tuulivoimaloiden 20 ja 22 välistä yksi tuulivoimala. Poistetun voimalan alueen yläpuolelle jää tyhjä alue, johon ehkä mahtuisi yksi voimala. Omistan kiinteistön Salametsä (484-417-6-66) kyseisellä alueella. Kiinteistö jää tuulivoimaloiden 20 ja 21 väliin ja voimalan 18 eteläpuolelle metsäautotien päähän. Tuulivoimala 22 on erillään muista tuulivoimaloista, varsinkin nyt, kun voimaloiden 20 ja 21 välinen voimala poistettiin. Voimalan 22 sijainti on herättänyt voimakasta vastustusta. Onko mahdollista siirtää sitä esim. kiinteistölle Salametsä (484-417-6-66)

Sähkölínjan paikkaa täytyy tarkastella uudestaan. Varsinkin poistetun myllyn ympäristöä ja voimalan 18 ja Merikarvia - Tuorila välisen tien osuutta. Miksi ei voi hyödyntää esitetyn linjavaihtoehdon itäpuolella olevaa Kräsosan linjan suuntaista kapeaa peltoaukeaa? Peltoalueella on metsäsaarekkeita ja metsänreunoja

riittävästi, jotta jokainen sähkötolppa saadaan helposti suunniteltua pois peltoalueelta. Ei tarvitse tehdä tarpeettomasti johtoaukeata metsään.

Kiinteistöjen (484-417-)6-54 ja 6-66 välinen raja samoin kuin kiinteistöjen 5-26 ja 5-54 välinen raja täytyy tarkastella uudelleen. Miksi linja ei mene rajalla?

Kiinteistö 484-417-10-304 Kräsmosannevan puoleinen raja, joka johtaa suoraan Kräsmosan pelloille, olisi luonnollinen sähkölinjan paikka. Aikaisemmin sitä ei voitu hyödyntää, koska alueella oli tuulivoimalan sijoituspaikka.

Moottorikelkkareitin ohjeellisuutta tulee korostaa. Nyt se alkaa ja loppuu keskelle metsää.

Kaavan laatijan vastine

Tuulivoimalan 22 suunniteltu sijainti perustuu tehtyihin selvityksiin, joissa on huomioitu mm. luontoarvot, melu, välke ja teknis-taloudellinen toteutettavuus. Minkä tahansa yksittäisen voimalan siirtäminen vaikuttaa koko alueen kokonaisuuteen. Hanketoimijat kirjaavat mielipiteen tiedoksi ja ottavat sen huomioon mahdollisuuksien mukaan rakennusvaiheessa.

Korpi-Matin kaavassa voimajohtoyhteys on osoitettu ohjeellisena, joten yhteyden sijaintia ei ratkaista kaavalla, vaan voimajohdon sijainti täsmentyy muun lupamenettelyn kautta. Kaavoituksen osalta kyseessä on informatiivinen merkintä reitin suunnasta eikä johtolinjan sijaintia ratkaista kaavoituksen yhteydessä.

Pylväspaikkojen ja voimajohtolinjauksen yksityiskohtainen suunnittelu on tehty muun prosessin yhteydessä. Pylväspaikkojen sijoittelukriteereinä on ollut teknis-taloudellisten kysymysten ohella ympäristövaikutusten ehkäiseminen ja minimointi. Yksityiskohtaisessa reittisuunnittelussa (pylväspaikat) on minimoitu voimajohdon rakentamisen suorat vaikutukset arvokkaisiin luontokohteisiin ja ihmisiin. Hanketoimijat kirjaavat mielipiteen tiedoksi, ja voimajohdon sijainti tarkastetaan vielä ennen voimajohdon rakentamisen aloittamista.

Yhteystarve –merkinnällä osoitetaan kahden paikan välisen yhteyden tarve, jonka sijaintiin tai toteuttamiseen liittyy epävarmuutta. Kaavassa on osoitettu moottorikelkkareitin yhteystarve lainvoimaisessa maakuntakaavassa esitetyn mukaisesti ja näin kaava toteuttaa maakuntakaavan ohjausvaikutusta.

2.5 Jorma Ratala

Mielipide

Pyytäisin tuulivoimala nro 22 siirrettäväksi syvemmälle kaava-alueelle. Läheltä tuulivoimalaa poistettiin vastaavassa tilanteessa sisältä voimala. Uusi paikka on tarpeeksi etäällä merikotkan pesästä (yli 2 km). Lisäksi Kivinevan luonnonsuojelualueen Kaakkurilammen kaakkureiden lentoreitti kalastamaan merelle kulkee siirrettäväksi ehdottamani voimalan ilmatilan läheltä. Minulla ei ole mitään muuta tuulivoimala kaavaa vastaan.

Kaavan laatijan vastine

Tuulivoimalan 22 suunniteltu sijainti perustuu tehtyihin selvityksiin, joissa on huomioitu mm. luontoarvot, melu, välke ja teknis-taloudellinen toteutettavuus. Minkä tahansa yksittäisen voimalan siirtäminen vaikuttaa koko alueen kokonaisuuteen. Hanketoimijat kirjaavat mielipiteen tiedoksi ja ottavat sen huomioon mahdollisuuksien mukaan rakennusvaiheessa.

2.6 Ari Kangasniemi

Mielipide

Omistamme Korpi-Matin tuulivoimapuiston välittömässä läheisyydessä olevan Korvenloukko (kiinteistö-tunnus 484-417-14-154) -nimisen kiinteistön, joka mallinnoksissa on merkitty kirjaimella b. Kiinteistössä vietetään vuodesta noin yhdeksän kuukautta. Kyseinen rakennus on alun perin rakennettu jo 1920-luvulla ja siellä tullaan asumaan vielä vuosikymmeniä. Asuinrakennus sijaitsee mäen päällä ja makuuhuoneet ovat yläkerrassa. Rakennuksen edustalla on noin 300 metriä pitkä peltoaukea tuulimyllyjen suuntaan. Tuulivoi-

mala numero 19 (T19) sijaitsee vajaan kilometrin päässä kiinteistöstä. Lisäksi tuulivoimalat T15, T16, T18 ja T21 sijaitsevat alle 1,5 km:n päässä kiinteistöstä. Annettujen teoreettisten selvitysten mukaan melu- ja välkevaikutukset kiinteistömme kohdalla ovat aivan sallittujen arvojen ääriarjoilla. Viitaten Tuulivoimahankkeen melu- ja välkevarjostusmallinnukset Merikarvia – Korpi-Matti Yhteisvaikutusten arviointiin (Mika Laitinen, Numerola Oy), niin siinä esimerkiksi on mainittu taulukossa 4 asumisterveysasetuksen ylärajat sisämelulle terssikaistoittain. Rakennuksen b (taulukko 6) kokonaismelun äänitaso on 39,0 dB (raja-arvo 40 dB). Ja sen lisäksi rakennuksessa b (taulukko 8) ollaan esimerkiksi 50 Hz taajuudella erittäin lähellä asumisterveysasetuksen ylärajoja, kun otetaan huomioon teoreettiset rakennuksen ääneneristävyysarvot (taulukko 7). Miten nämä ääneneristävyysarvot pätevät todellisuudessa rakennuksen b yläkerran makuutiloissa? Miten voidaan taata, etteivät kyseiset arvot käytännössä ylity etenkin tuulisella säällä? Ei ole järkevää rakentaa tuulivoimalaa sellaiselle paikalle ja pitää sitä pois päältä, jos arvot ylittyvät, jos se on mahdollista rakentaa heti sellaiselle paikalle, missä se ei ketään häiritse.

Lisäksi, kuten tuulivoimalapuuistohankkeen tiedotustilaisuudessa 13.12.2018 ilmeni, tehtyjen tutkimusten mukaan tuulivoimaloiden läheisyydessä olevien kiinteistöjen arvo laskee (mm. The London School of Economics -tutkimus (linkki <http://eprints.lse.ac.uk/62880/>). On syytä huomata, että tässä tutkimuksessa olevat tuulivoimalat olivat vielä pienempiä verrattuna Korpi-Matin tuulipuiston tuulivoimaloihin) ja vakuutusyhtiöiden mukaan metsänomistajat saavat varautua vakuutusmaksujen korotuksiin.

Tuntuu erittäin ristiriitaiselta ajatus, että tuulivoimaloiden pitää sijaita yli 2 km:n päässä lintujen pesistä (merikotka, kalasääksi), jotka ovat niiden käytössä noin 2-5 vuotta ennen uuden pesän rakentamista. Miten ihmiset, jotka ovat asuneet vuosikymmeniä taloissaan, eivät ole samanarvoisia ja tuulivoimalat voidaan rakentaa näin lähelle asuintaloja? Eikö ihmisten terveys ole kuitenkin ensisijaisen tärkeää, jos ajatellaan ihmisikää suhteessa lintujen elinikään.

Vaadimme, ettei Korpi-Matin tuulivoimalahankkeeseen suunniteltuja tuulivoimaloita, erityisesti T21, T19, T18, T16 rakentamista aloiteta suunnitelluille paikoille, vaan niille mietittäisiin uudet sijainnit tai jokin/jotkut tuulivoimalat jätetään rakentamatta. Suunnitellulla tuulivoimala-alueella on varmasti vielä tilaa ja mahdollisuuksia rakentaa tuulivoimaloita muualle.

Kaavan laatijan vastine

Melumallinnus täyttää ympäristöhallinnon tuulivoimaloiden melun mallintamisesta antaman ohjeen 2/2014 vaatimukset. Mallinnukseen ja arviointiin sisältyy väistämättä erilaisia epävarmuustekijöitä. Ympäristöhallinnon ohjeen mukaan mallinnuksen epävarmuus kuitenkin sisältyy melupäästön takuuarvoon. Ympäristöhallinnon ohjeiden mukaisesti tehtyyn mallinnukseen on sisään rakennettu oletuksia, joilla pyritään välttämään melupäästöjen aliarviointia. Vaikka rakennettavat voimalat ovat mahdollisesti eri tyyppisiä kuin melun arvioinnissa käytetyt, mallinnus osoittaa, että tuulivoima-alueet on mahdollista toteuttaa tuulivoimayleiskaavalle säädetyt sisältövaatimukset huomioon ottaen.

Suomessa tuulivoimaloiden vaikutusten kiinteistön arvoon ei ole tutkittu. Muissa maissa tehtyjen tutkimusten mukaan vaikutusta kiinteistöjen arvoon ei voida yksiselitteisesti osoittaa tai vaikutus on ollut vähäinen.

Tuulivoimaloiden suhdetta kiinteistön arvoon on käsitelty ruotsalaisessa tutkimuksessa Vindkraftens påverkan på människors intressen. Henningsson (2012) on tutkimuksessaan vertaillut viittä vuosina 2000-2009 tehtyä tutkimusta tuulivoiman vaikutuksesta kiinteistön arvoon. Esimerkiksi Yhdysvalloissa tehdyssä tutkimuksessa tulokset vahvistivat maiseman vaikutusta kiinteistön arvoon, mutta nostivat esille sen, että maisema ja näkyvät yksityiskohdat etäämmällä kuin 100-200 metriä kiinteistöstä vaikuttivat sen hintaan merkityksettömästi. Henningssonin ym. (2012) mukaan on olemassa vain vähän selvityksiä, joissa olisi tutkittu kiinteistöjen arvoa ennen ja jälkeen tuulivoimapuiston rakentamista alueelle. Ruotsissa on vuonna 2010 tehty tutkimus, jossa analysoitiin 42 000 pientalomyyntiä viiden kilometrin sisällä yhteensä 120 voimalasta. Näitä verrattiin referenssi kohteisiin vastaavissa kunnissa, tarkoituksena selvittää vaikuttaako tuulivoimaloiden läheinen sijainti kiinteistöjen arvoon negatiivisesti. Niiden kiinteistöjen osalta, joiden arvo todettiin laskeneen, ei voitu tarkemmassa tarkastelussa todeta, että arvon lasku olisi johtunut tuulivoimaloiden suorasta tai epäsuorasta vaikutuksesta. Tutkimuksessa ei voitu näyttää, että tuulivoiman läheisellä sijainnilla olisi vahvaa suhdetta kiinteistön hinnan kehitykseen.

Saksassa Stuttgartin seudulla useissa kunnissa tehdyn selvityksen mukaan tuulivoimaloilla ei ole havaittu vaikutusta kiinteistöjen arvonalenemiseen, ja Pohjois-Saksassa vastaavanlaisessa selvityksessä kiinteistön

arvojen alennus arvioitiin olevan ainoastaan 0,5 - 0,8 %. Saksassa tehtyjen selvitysten perusteella ei voida todeta suoraviivaisesti, että tuulivoimalahankkeen toteutuminen aiheuttaisi suoraan lähikiinteistöille arvonalennusta.

Yhdysvalloissa laaditussa tutkimuksessa (Berkeley National Laboratory 2013) tarkasteltiin tuulivoimaloiden vaikutuksia kiinteistöjen arvoon yhteensä 50 000 kiinteistön osalta 67 eri tuulipuiston alueella. Tutkimuksessa ei havaittu tilastollista merkittävyyttä tuulivoimaloiden vaikutuksista kiinteistöjen arvoon riippumatta siitä, olivatko tuulivoimalat suunnitteilla, rakenteilla tai jo rakennettu.

Mielipiteessä viitatussa tutkimuksessa tutkittiin tuulivoimaloiden näkyvyyden vaikutusta kiinteistöjen hintoihin. Tutkimusaineistona oli tiedot Englannissa ja Walesissa toteutuneista kiinteistökauppojen hinnoista vuosilta 2000-2012. Tutkimuksessa verrattiin kiinteistöjen hintamuutoksia alueilla, joilla

- tuulivoimalat näkyvät tai tulevat näkyviin tulevaisuudessa
- tuulivoimalat ovat toiminnassa, mutta maasto estää turbiinien näkyvyyden

Tutkimuksen päähavainto oli, että tuulivoimahankkeet laskevat kiinteistöjen hintoja vain alueilla, joissa turbiinit ovat näkyvissä. Keskimääräinen hinnanlasku kaikkien erikokoisten tuulivoimaloiden aineistossa oli tutkimuksen mukaan:

- keskimäärin 5-6 % alueilla, joilla kiinteistöt olivat kahden kilometrin sisällä näkyvästä tuulivoimalasta
- alle 2 % alueilla, joilla näkyvä tuulivoimala oli 2-4 kilometrin etäisyydellä kiinteistöistä
- noin 0 % alueilla, joilla näkyvä tuulivoimala oli 8-14 kilometrin etäisyydellä kiinteistöistä

Lisäksi tutkimuksessa havaittiin, että tuulivoimaloiden läheisten alueiden kiinteistöjen hinnat nousevat noin 2 %, kun tuulivoimalat eivät ole näkyvissä. Hintojen nousu oli tilastollisesti merkitsevää 4-8 kilometrin säteellä tuulivoimaloista. Vertailuryhmät (alueet, joille tuulivoimalat näkyvät ja alueet, joille tuulivoimalat eivät näy) jaoteltiin postinumeroittain. Tutkijoiden mukaan tuloksiin tulee suhtautua varauksella, koska vertailuryhmien luokittelussa on arviointivirheitä. Tutkimustoksista ei siis voi suoraan vetää sitä johtopäätöstä, että voimaloiden läheisyydessä kiinteistöjen arvo alenisi, koska hinnat myös nousivat. Oleellinen tekijä tuloksissa ei ollut voimaloiden läheisyys vaan niiden näkyvyys. Näkemäalueanalyysin mukaan Korpi-Matin hankealueesta alle 2 kilometrin etäisyydellä sijaitsevien kiinteistöjen määrä, jolle voimalat näkyvät on vähäinen.

Yleisötalaisuudessa osallisen väittämä siitä, että Lappeenrannan teknillinen yliopisto olisi toteuttanut tutkimuksen tuulivoimaloiden vaikutuksesta kiinteistöjen arvoon, ei pidä paikkaansa. Kyseessä on yksityishenkilön netissä toteuttamaan kysely (julkaistu Talouselämän –mielipidepalstalla), johon vastauksia saatiin reilut sata kappaletta. Kirjoituksen mukaan kyselytutkimuksella oli tarkoitus haarukoida, kuin merkittävä investointia ohjaava ajuri maisema vapaa-ajan investoijalle oli. Kysymyksenasettelu sisälsi kuvaparin alueesta ilman tuulivoimaloita ja tuulivoimaloiden kanssa, jolla kartoitettiin investointihalukkuutta ko. tilanteissa. Kysely ei ollut tieteellinen tutkimus eikä tulosten perusteella voi tehdä johtopäätöksiä kiinteistöjen arvon kehityksestä tuulivoimapuistojen lähellä.

Suomessa ei ole tehty tieteellistä tutkimusta tuulivoimaloiden vaikutuksesta kiinteistöjen arvoon. Tuulivoimaa vastustavissa osallispalautteissa on usein viitattu muutaman kiinteistövälittäjän kirjoittamaan lausuntoon tuulivoiman vaikutuksesta kiinteistön arvoon. Lausunnot eivät kuitenkaan perustu tilastolliseen tietoon vaan ovat lähinnä subjektiivisia näkemyksiä asiasta. Sinänsä voidaan todeta, että aihe olisi varmasti vertaisarvioidun tutkimuksen arvoinen.

Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kaavan toteuttamisesta aiheutuva muutos maisemakuvassa ja tämän seikan mahdollinen vaikutus kiinteistön arvoon ei ole sellainen maanomistajan kannalta kohtuuton haitta, jota maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitetaan. Osayleiskaava on laadittu niin, että kaikkia tuulivoimaloiden rakennuspaikkojen ulkopuolisia kiinteistöjä voidaan käyttää nykyisen käyttötarkoituksen mukaisesti. Alueelle rakennettava hyvä tiestö parantaa maa- ja metsätalousvaltaisten tilojen käyttöä.

Tietoomme ei ole tullut tilanteita, jossa yksittäisen maanomistajan vakuutusmaksun korotuksen syynä olisi tuulivoimala tai tuulivoimatuotanto.

2.7 Mikko Vähätalo

Mielipide

Hyvän uuden vuoden toivotukset Korpimatin tuulivoimapuiston hankealueelta! Ohessa muutamia huomioita liittyen uuteen kaavoitusprosessiin. Toivon, että tämän kaavoitusprosessin aikana saamme paremman keskusteluyhteyden kunnan ja hankkeen vaikutusalueen asukkaiden välille, kuin mitä edellisen kaatuneen kaavaluonnoksen aikana oli. Vaikka hankesuunnitelma on hiukan elänyt, on kyseessä edelleen yli 2000 hehtaarin valtava teollisuusalue, jolla tulee olemaan valtava vaikutus Merikarvian maisemiin sekä kaava-alueen ja sen naapureiden elämään. MRL 77 b §) edellyttää, että suunniteltu tuulivoimarakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu maisemaan ja ympäristöön; Tätä totisesti toivomme!

Korpi-Matin kaavaluonnoksen selostus 8.11.2018_KH -dokumentissa listataan kohdassa 6.1 Aiemmin laaditut selvitykset ja selvitysten päivittäminen useita aikaisempaan kaavaluonnokseen tehtyjä selvityksiä. Miten prosessissa aiotaan huomioida edellisen kaavan Korkeimmassa hallinto-oikeudessa kaataneessa valituksessa mainitut epäkohdat? Huomaattehan, että KHO:n päätös otti selkeästi kantaa vain Kotirannan esteellisyyteen, eikä puuttunut muihin valituksessa esitettyihin seikkoihin, koska ko. esteellisyys oli helpoin näyttää toteen (=vaati kaikista vähiten virkatyötä kommentoida valituksesta pelkästään tätä osaa).

Miten tarkkaan aikaisempi tekemämme valitus ja siinä esitetyt seikat on huomioitu tässä kaavaluonnoksessa?

Kaavan laatijan vastine

Kaavan edellytyksenä ei ole, että sen toteuttamisesta ei ollenkaan aiheutuisi joidenkin tavoitteiden kannalta haitallisia seuraamuksia, vaan että maankäytön eri tavoitteet ja kaavalle asetetut vaatimukset otetaan huomioon siinä määrin kuin laadittavan kaavan tavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät. Kaavoituksessa sovitetaan yhteen useita erilaisia maankäytön tavoitteita ja kaavoitukselle asetettuja vaatimuksia, jotka ovat usein keskenään ristiriitaisia. Korpi-Matin osayleiskaavan tehdyt mallinnukset ja selvitykset ja niiden pohjalta tehtyjen arviointien johtopäätösten mukaan ei ole ilmennyt sellaisia perusteita, etteikö Korpi-Matin tuulivoimaa-alueella olisi mahdollista toteuttaa niin, että sekä maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:ssä tarkoitetut yleiskaavan yleiset sisältövaatimukset että 77 b §:ssä tarkoitetut tuulivoimarakentamista koskevat yleiskaavan erityiset sisältövaatimukset täyttyisivät.

Turun hallinto-oikeuden päätöksen (16/0063/1) mukaisesti edellisessä vaiheessa kaava perustui riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Päätöksen mukaan kaava täytti sitä koskevat yleiskaavan sisältövaatimukset ja edisti valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden saavuttamista. Yleiskaava ei myöskään aiheuttanut maanomistajille kohtuutonta haittaa. Koska Korkeimmassa hallinto-oikeuden ratkaisussa kunnanvaltuuston päätös kaavan hyväksymisestä kumottiin virheellisessä järjestyksessä tapahtuneeseen menettelyyn perustuen (jääviys), ei KHO:n ratkaisussa käsitelty enää muita valituksissa esitettyjä valitusperusteita. Ratkaisussa ei siis kyseenalaistettu hallinto-oikeuden ratkaisua kaavan sisällöllisten vaatimusten täyttymisestä.

Kaavaratkaisu mahdollistaa alueelle edellistä vaihetta vähemmän voimaloita, joten kaavoituksen uudelleen käynnistymisen jälkeen hanketta on viety eteenpäin ratkaisulla, jonka kokonaisvaikutukset ovat edellistä vaihetta lievemmät. Kaavasunnittelun lähtökohtana on ollut edellisessä vaiheen viranomaisohjeistus ja Turun hallinto-oikeuden ratkaisu, jossa yleiskaavan sisältövaatimukset katsottiin täyttyvän.